

<p>Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15^{en} der maand aan: G. D. DUURSMA, Achter de Hoven 114 bis, LEEWARDEN.</p>	<p>Redactie: G. D. DUURSMA. J. M. VAN DEN HOUTEN.</p> <p>Girorekening No. 133550 - HEESCH bij Oss.</p>	<p>Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat Adres: M^{ej.} M. C. KARSTEN, TERBORG.</p>
<p>Hoofdbestuur: CHR. DE RINGH, <i>Voorzitter</i>, Hilversum, van Ostadelaan 23; M^{ej.} M. C. KARSTEN, <i>Secretaresse</i>, Terborg; S. P. C. VAN ROMUNDE, <i>Penningmeester</i>, Heesch bij Oss; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis; J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam, Mathenesserlaan 304.</p>		

IETS OVER IMPORTEN

Na jarenlang verzamelaar en liefhebber te zijn geweest van succulenten en zoo nu en dan zelf gezaaid te hebben. met de bekende nieuwelingensensaties op dit gebied. besloot ik in Maart van het

Roseocactus fissuratus Berger.

Foto A. C. Obermann, Helmond.

vorige jaar eens enkele importen te bestellen bij de Firma A. R. Davis, Marathon, Texas. welke in ons maandblad adverteert (zie achteromslag).

Ik ontving op mijn proeforder 2 postpakketten inhoudende 74

stuks cactussen. welke er allen zeer gaaf en zeer exotisch van kleur en bedooring uitzagen. De verpakking was zeer doelmatig en op elke plant een briefje met naam.

Weliswaar waren zij ineengeschompeeld gedurende de reis. doch eenigen tijd nadat ik ze gepot had kwamen zij eerst recht tot hun glorie.

Ik potte deze Importen in een grondmengsel van bladaarde, zand en wat kalkpuin.

Zoo gezegd. zoo gedaan. Het resultaat was werkelijk verrassend. plant na plant sloeg aan den wortel en na eenige maanden vertoonde nagenoeg iedere plant een ongekende bloemenweelde.

Helaas ben ik te laat op het idee gekomen om deze allen op de gevoelige plaat te doen vastleggen. doch enkele nakomers, waaronder zeer zeker *Ariocarpus fissuratus* gerekend mag worden. als zeer moeilijke plant. getuigt van de prachtige gezondheid dezer planten. Ik hoop nu in het voorjaar mijn fotomateriaal te kunnen uitbreiden en dit lukt mij bijna zeker, gezien den prachttoestand waarin de planten zich momenteel bevinden.

De hierbij gereproduceerde foto moge eene sprekende getuigenis zijn van hetgeen ik hiervoor geschreven heb en ik kan mijn medeleden aanbevelen. indien zij iets voor importen voelen om zodoende hunne collecties uit te breiden.

Ten slotte wil ik nog even opmerken, dat ik reeds jarenlang liefhebber ben van succulenten. doch eerst een paar jaar lid onzer Vereeniging en ik uit ons maandblad vele waardevolle gegevens haalde. Ik kan dan ook niet anders dan mijne hulde betuigen voor de prachtige en leerzame voorlichtingen welke Succulenta ons geeft en sluit ik mij ten volle aan bij den oproep van ons hoog geacht bestuur om allen mede te werken aan den bloei onzer vereeniging, opdat het blad Succulenta nog meer kan geven dan het nu reeds doet.

Helmond.

A. C. Obermann.

VORST JOSEPH SALM-REIFFERSCHIED-DYCK.

(Vereenvoudige spelling.)

De vriendelijke rentmeester van het slot Dijk heeft mijn brief om inlichtingen heel bereidwillig beantwoord.

Het slot wordt nu bewoond door Vorst Franz zu Salm-Reifferscheid. in de 2^e graad een afstammeling van de grote geleerde en kaktusvriend Vorst Joseph Salm-Dyck. De vader van de tegen-

woordige vorst is 9 jaar geleden in Frankrijk bij een overweg, waar men verzuimd had de bomen neer te laten, met zijn auto door de trein gegrepen en gedood.

Van de kaktusverzameling is niets meer over. In de stadstuin te Neuss a Rhein, in de Kalman-tuin te Frankfurt a Main en in Essen zijn nog kaktussen, afkomstig van het slot Dyck.

In de bibliotheek zijn alle werken van vorst Joseph met nog heel wat aantekeningen.

De parken zijn nog in uitstekende staat. Ook aan de vruchtbomen wordt veel zorg besteed.

In 1933 hield het Deutsche Dendrologische Gesellschaft zijn algemene vergadering in Keulen. Er werden verschillende excursies gemaakt, o.a. ook naar het slot Dyck. Een uitgebreid verslag met veel mooie illustraties toonde me, dat er op slot Dyck voor dendrologen nog heel wat te zien is.

In het Monatschrift für Kaktcenkunde (3e Jrg. Julie 1893) vond ik een mededeling, dat de oude beroemde Salm-Dyckse verzameling verkocht moest worden.

In de bibliotheek van de Landbouwhogeschool te Wageningen vond ik maar twee werken van Salm-Dyck: nl.

1^e. Hortus Dyckensis (1834) ;

2^e. Cactae in Horto Dyckensis cultae (1850).

Hebben de andere universiteitsbibliotheken ook zo weinig?

D. h. T.

B. Th. K.

Persoonlijk bezit ik, Hortus Dyckensis 1834 en cactea in Horto Dyckensi cultae 1844.

v. d. H.

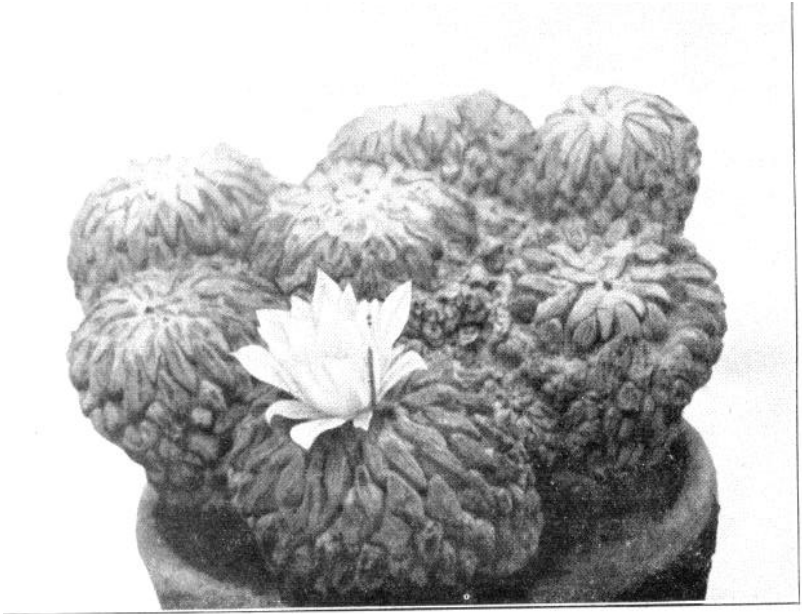
PELECYPHORA ASSELLIFORMIS

Reeds eerder (Succulenta 1928 bladz. 82) gaven wij een mooie afbeelding van de „bijltjescactus” zooals ze in „Verkade's Cactus-sen album” door A. J. v. L a r e n genoemd wordt.

Wij schreven toen o.a. bij de afbeelding der (niet bloeiende) plant: De Pelccyphora's worden in onze verzamelingen niet algemeen aangetroffen en bijna zonder uitzondering als importplant. Zij groeien langzaam en blijven in den regel niet lang in leven. Het thans afgebeelde exemplaar, uit de collectie van onzen geachten Voorzitter, ongetwijfeld een import, mag zich klaarblijkelijk in een

goede gezondheid verheugen, getuige haar veelkoppige groeiwijze, getuige ook de vol-ontwikkelde bloem.

Voor verdere bijzonderheden betreffende *Pelecyphora asselliformis* Ehrenbg. verwijzen wij naar bovengenoemd artikel. Alleen ver-

Pelecyphora asselliformis

[Foto De Ringh.]

melden wij nog dat deze plant volgens A l w i n B e r g e r door de Indianen voor geneeskrachtige doeleinden wordt gebruikt en onder de namen poete, peyete of peyotillo bekend is. Dit wijst er op, dat de plant een narcotisch werkend sap bevat, evenals met *Lophophora Williamsii* het geval is.

G. D. D.

JAARVERSLAG 1933

Wederom is een jaar verstreken en staan wij weer voor de taak, **L**i m herinnering te brengen, wat het afgelopen jaar onze Vereeniging heeft gebracht en **U** tevens een overzicht te geven van de werkzaamheden van het Hoofdstuur gedurende dit tijdvak.

Het is ons een genoegen **U** te kunnen mededeelen, dat niettegen-

staande de niet zeer gunstige tijdsomstandigheden de N. V. v. V. „Succulenta“ op een goed jaar mag terugzien. Wij willen daarmee niet zeggen, dat zij er geheel zonder kleurscheuren is afgekomen, want de nog steeds heerschende malaise is zeer zeker van invloed geweest op de groei der Vereeniging, zooals uit onderstaande cijfers duidelijk naar voren komt. Er is echter nog genoeg reden tot dankbaarheid: het jaar 1933 behoeft in de annalen der Vereeniging zeker niet als ongeluksjaar aangemerkt te worden. In 1933 hebben wij in ons maandblad in totaal 213 nieuwe leden kunnen bekend maken, waaronder 34 voor het nieuwe jaar. In 1932 waren deze cijfers resp. 301 en 32.

Tot en met 1 Januari 1934 hebben 193 personen den wensch te kennen gegeven hun lidmaatschap met het nieuwe jaar te doen eindigen. Het Januari-nummer van „Succulenta“ werd aan 1102 adressen verzonden, waaronder 24 personen en instellingen, waaraan het maandblad geregeld gratis wordt verstrekt, zooals onze buitenlandsche Zusterverenigingen en personen, die zich op eenigerlei wijze jegens de Vereeniging verdienstelijk hebben gemaakt. Dank zij de mooie propaganda in Ned. O.-Indië, waarop wij straks nog nader terugkomen, is het aantal buitenlandsche leden aanmerkelijk hooger: op 1 Januari telde de Vereeniging 100 buitenlanders, verspreid over de navolgende landen: N. O.-Indië (37), N. W.-Indië. Curaçao (2), Duitschland (12), België (19), Oostenrijk (2), Denemarken (1), Engeland (2), Tsjecho-Slovakije (1), Zwitserland (1), Vereenigde Staten van Amerika, inzonderheid Californië (18), Z.-Afrika (3) en Japan (2).

Verscheidene leden hebben zich weer zeer verdienstelijk gemaakt met het werven van nieuwe leden, waarvoor wij hun bij deze nog eens extra dankzeggen. Moge hun goed voorbeeld bij velen navolging vinden!

De Algemeene Vergadering had plaats op Zaterdag 28 Januari te Utrecht. Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen. Aanwezig waren het bestuur met uitzondering van den heer v a n d e n H o u t e n, die door ongesteldheid verhinderd was, en 34 leden. In zijn openingsrede bracht de Voorzitter een woord van hulde aan den drukker van ons maandblad en een woord van dank aan den heer D u l f e r te Numansdorp, die de loffelijke gewoonte heeft bibliotheekboeken, waaraan bladen ontbreken, weer geheel bij te werken, de illustraties inclus! Ter vervulling van een bestuursfunctie wegens periodiek aftreden van den heer D u u r s m a was door Kring Haarlem candidaat gesteld mevr. J. G r u l l e m a n s - v. B e r g h e m te Lisse. In tegenstelling met andere jaarvergaderingen stond alzoo Jaarvergadering 1933 in het teken der verkiezing! Het aantal uitgebrachte stemmen bedroeg 457, waarvan 423 schriftelijke machtigingen. Hiervan behaalde mevr. G r u l l e m a n s 120 en de heer D u u r s m a 337 stemmen. Het aftredende bestuurslid werd aldus herkozen.

Ter vergadering werd besloten tot benoeming eener commissie tot onderzoek van de mogelijkheid om de leden over het geheele land in gewestelijke afdeelingen onder te brengen, voorts tot uitschrijving eener prijsvraag inzake het beste ontwerp voor een nieuwe omslagteekening voor „Succulenta“. Verder werd door het bestuur toegezegd te zullen onderzoeken, hoeveel een nieuwe serie lantaarnplaatjes moet kosten, waartoe een oproep in het maandblad zal worden geplaatst. Wat de plaats onzer zomervergadering betreft, werd Groningen gekozen. Hemelvaartsdag 25 Mei voerden de treinen tal van „Succulenta“-leden naar het hooge Noorden. Degenen, die dien dag de gasten van de Groningers zijn geweest, zullen er zeker nog met het grootste genoegen aan terugdenken. De feestelijkheden begonnen met een lunch in Hôtel Victoria, waarna de door Kring Groningen georganiseerde Cactustentoonstelling werd bezocht. De vele fraaie inzendingen waren wel een levende getuigenis van de groote liefhebberij en kweekkunst onzer Groningsche leden. De door de Hoofdvereeniging uitgelooftde verguldsilveren medaille viel te beurt aan den heer J. F o k k i n g a, den afdeelingsssecretaris. Een boottocht op het wijde Paterswoldermeer met zijn schilderachtige omgeving (een typisch Hollandsch landschap!), ons aangeboden door den heer K l a a s s e n s, vormde wel een der hoogtepunten van deze bijzonder geslaagde bijeenkomst. De dag werd besloten met een gezamenlijk diner in Hôtel Victoria, waarna we nog eenigen tijd bijeenbleven en door een paar leden vergast werden op zeer vermakkelijke voordrachten, in het Groningsch dialect zoowel als in het hoog-Nederlandsch.

Dat tijdens de tentoonstelling een flinke propaganda werd gemaakt voor de Hoofdvereeniging behoeft wel geen betoog. Ons nieuwe oranje vlugschriftje, hetwelk met een paar photo's van Cactussen en andere succulenten is verlicht, kwam toen goed te pas.

Laten wij er thans toe overgaan een overzicht te geven van de verrichtingen der verschillende afdeelingen gedurende het afgelopen jaar. Kring 's-Gravenhage, de oudste der afd., mag terugzien op niet minder dan 8 avondbijeenkomsten en één excursie (naar den Amsterdamschen Hortus Botanicus). Aan de Maart-, Juni- en Septembervergaderingen was een *plantenkeuring verbonden*, een nieuwigheid, die bij de Kringleden zeer in den smaak bleek te vallen.

Op de Octoberbijeenkomst gaf de bekende „Cactusjager“ C u r t B a c k e b e r g een filmvoorstelling van zijn zwerftochten door Centraal-Amerika.

Kring den Haag telde begin Januari 55 leden.

Om tot Amsterdam over te gaan, hield de afdeeling aldaar gedurende 1933 10 vergaderingen en een excursie (naar de *Semper-arum*-verzameling van den heer J. W. S m i t h aan de Marg. v. Borsselenlaan 65). De Jaarvergadering had op 20 Januari plaats, de 7de verjaardag van den Kring! Van de op de Kringvergaderingen gehouden lezingen verdient bijzondere vermelding de reeks voor-

drachten van den heer G. W. B r o e k e m a over „Bouw en levensverrichtingen der plant”.

Door Kring Utrecht zullen ongetwijfeld wel weer de noodige excursies naar collecties en kweekerijen in en buiten de stad zijn ondernomen. Maar aangezien deze afd. ons geen verslag heeft gedaan van hare verrichtingen over het afgeloopen jaar en er ook in het maandblad niets dienaangaande is gepubliceerd, kunnen wij tot onzen spijt over deze afd. niets anders mededeelen.

Gezien de verslagen in het maandblad, heeft Kring Haarlem nog niet over gebrek aan belangstelling van de zijde zijner leden te klagen. Er zit, wat men noemt, fut in de Haarlemsche afdeeling, die voor 1933 mag terugzien op 10 avondbijeenkomsten en een zomerexcursie naar den Haarlemmermeer en Amstelveen. Aan de Februari-, April- en Mei-vergaderingen was een Cactusbeurs verbonden. De bijeenkomst van 20 October droeg een feestelijk karakter in verband met het 3-jarig bestaan van den Kring.

Door mevr. G r u l l e m a n s - v. B e r g h e m werd hij die gelegenheid een door haar vervaardigde Cactusfilm vertoond.

Door Kring Groningen werden niet minder dan een dozijn vergaderingen en een zomerexcursie gehouden. Maar het spreekt wel vanzelf, dat de door den Kring georganiseerde onderlinge Cactus-tentoonstelling (23-25 Mei) en Zomervergadering de gebeurtenissen van het jaar waren!

] Januari 1934 telde de afdeeling 39 leden.

Kring Enschede en Omstreken heeft het afgeloopen jaar als afdeeling van de N. V. v. V. „Succulenta” 9 maal vergaderd. 10 Mei werd een propaganda-avond gehouden, die richter weinig vruchten heeft afgeworpen. Gezien de berichten van den afdeulingssecretaris, den heer S t r o h o e r, ging het Kring Enschede niet bijzonder voor den wind, de vergaderingen werden in den regel niet druk bezocht, terwijl er maar weinige nieuwe leden geworven konden worden. Donderdag 14 Novemhr gebeurde, wat de hctr S t r o b o e r reeds lang had zien aankomen en wat hij helaas niet heeft kunnen tegenhouden, n.l. de afscheiding van den Kring van de Hoofdvereniging. Aldus behoort Kring Enschede en Omstreken der N. V. v. V. „Succulenta” tot het verleden!

Onze Gooische afdeeling heeft het afgeloopen jaar een buitengewone groeikracht aan den dag gelegd. In één jaar tijds is de afd. volkomen de kinderschoenen ontwassen. Dit is wel een prestatie, als men weet, dat de afd. slechts twee jaar oud is! Er werden in het geheel 11 ledenvergaderingen en niet minder dan 19 bestuurs- en tentoonstellingscommissievergaderingen georganiseerd. Ook mag Kring „Het Gooi” op eenige geslaagde excursies terugzien, zooals naar den Hortus Botanicus te Amsterdam, de kweekerij van den heer T o n n e k r e e k t e Amstelveen en de orchideeënkweekerij der Gebroeders F e e n s t r a te Hilversum. Het hoogtepunt van het afgeloopen jaar lag wel in de groote Cactustentoonstelling, die door den

Kring werd georganiseerd op 20—22 October in „Ons Gebouw” te Hilversum. De Gooienaars hebben met hun tentoonstelling zeer veel succes gehad. En de Hoofdvereeniging heeft er tal van nieuwe leden aan te danken: de opgaven in de November- en December-nummers spreken wel voor zichzelf! Langs dezen weg willen wij onze Gooische leden nog eens van harte danken voor de vruchtbare propaganda, die zij dit afgelopen jaar ook voor „Succulenta” hebben gevoerd en wij spreken daarbij de hoop uit, dat zij ook in de toekomst op dezelfde wijze mogen voortgaan. 1 Januari 1934 telde Kring „Het Gooi” 60 leden.

Hebben wij het afgelopen jaar één afdeeling verloren (Enschede), wij kregen er niet minder dan drie voor terug!

Den 24sten Maart werd te Zaandam Kring „De Zaanstreek” geboren. Na de oprichtingsvergadering werd nog een 7-tal avondbijeenkomsten gehouden: de Mei-vergadering was met een ruilbeurs gecombineerd.

Kring „t Westland” was de 2de nieuwe afdeeling, opgericht 14 September. Voor het jaar teneinde was, is men nog driemaal in vergadering bijeengekomen.

Als „Dritte im Bunde” noemen wij onze Indische afdeeling, die in haar eerste levensjaar al aardig wat heeft gepresteerd. De tijdens de Pasar Gambir te Batavia georganiseerde Vetplantententoonstelling (26 Augustus—6 September) was een succes, waarop het afdeulingsbestuur, in ’t bijzonder Mr. J o a k i m en de heer van W o e r d e n, met recht trotsch mogen zijn.

Tijdens en na de tentoonstelling hebben verscheidene personen zich als lid van de Hoofdvereeniging en van de afdeeling laten inschrijven. In de Augustus- en October-nummers van „Succulenta” worden in totaal 11 nieuwe Indische leden bekend gemaakt, een aantal, waarover wij zeker tevreden kunnen zijn.

Tot zoover de afdeelingen.

Van het H. B. was de voorzitter, de heer de R i n g h, als spreker aanwezig op de januari-vergadering van Kring den Haag, terwijl hij eveneens een bezoek bracht aan de jonge Westlandsche afdeeling.

29 Juni vertrok ondergeteekende naar Zuid-Afrika om niet voor eind November, een maand later dan aanvankelijk het plan was, weer in het vaderland terug te keeren. Het Secretariaat werd zoolang waargenomen door Mej. J. J. E. v a n d e n T h o o r n, de secretaresse van den Haagschen Kring.

Mej. v. d. T h o o r n heeft zich op waarlijk voorbeeldige wijze van haar taak gekweten, waarvoor wij haar hier gaarne een woord van hulde brengen.

Voor hetgeen zij gedurende de 5 maanden van mijn afwezigheid voor de Vereeniging heeft gedaan, zijn wij haar grooten dank verschuldigd.

Wat de verhouding tusschen H. B. en Kringbesturen betreft, was deze over het algemeen wel goed te noemen.

Om nu tot de werkzaamheden van het Secretariaat over te gaan, werden door ondergeteekende van 1 Januari-27 Juni en van 1 — 31 December verzonden: 195 brieven (incl. 32 naar het buitenland) 58 briefkaarten (3 buitenland) en 109 kaartformulieren (4 buitenland)

Het aantal drukwerken, zooals proefnummers van het maandblad, propagandakaarten en proeven, dat gedurende dat tijdvak werd geëxpedieerd, bedroeg 181, waaronder 24 naar het buitenland. Van eind Juni—1 December werden door mijn waarnemster de volgende stukken verzonden: 144 brieven (8 buitenland), 219 briefkaarten en 104 stuks drukwerk.

De 15de jaargang van ons maandblad „Succulenta” vormt een boekdeel van 232 bladz., dus wat minder lijvig dan jaargang 1932 (316 bladz.).

De stand van de kas maakte het afgelopen jaar een zuinig beheer noodzakelijk, zoodat wij ons niet do weelde konden veroorloven nummers van meer dan 20 bladz. het licht te doen zien, integendeel, wij waren genoodzaakt bij enkele nummers het aantal bladz. nog wat terug te brengen. Te beginnen met het Februari-nummer werden de mutaties ledenlijst, de diverse bestuursmededeelingen en het Kringnieuws buiten het eigenlijke tekstgedeelte gepubliceerd, wat natuurlijk extra kosten met zich mede bracht.

Jaargang 1933 is verlicht met 102 photo's en teekeningen, allen naar eigen cliché's. Over gebrek aan de noodige copy had de redactie ook het afgelopen jaar geenszins te klagen. Tal van belangrijke bijdragen uit binnen- en buitenland vindt men in dezen jaargang gepubliceerd. De buitenlandsche belangstelling voor „Succulenta” is nog geenszins aan het tanen; de 15de jaargang bevat o.a. artikelen van de heeren A. I. A. J. N. W. H. I. t. e. en B. o. y. d. L. S. l. o. a. n. e (bestuursleden onzer Amerikaansche Zustervereniging) de n. W. e. e. n. s. c. h. e. n. b. o. t. a. n. i. c. u. s. D. r. H. e. r. m. a. n. n. C. a. m. m. e. r. l. o. h. e. r. C. u. r. t. B. a. c. k. e. b. e. r. g. P. f. a. r. r. e. r. B. e. r. t. r. a. m. uit Bindersleben e.a. Bijzondere vermelding verdient wel het royale gebaar van ons lid A. I. A. J. N. W. H. I. t. e., om ons de clichékosten van de door hem ingezonden en in „Succulenta” gepubliceerde photo's te vergoeden.

Het 1ste nummer van den nieuwen jaargang zal in een nieuw kleed verschijnen. Van de op de door ons uitgeschreven prijsvraag ingekomen ontwerpen voor een nieuwe omslaatteekening werd dat van mevr. G. r. u. l. l. e. m. a. n. s. - v. B. e. r. g. h. e. m. te Lisse gekozen, waar mede wij haar gaarne gelukwensen.

Voor de bibliotheek bestond nog steeds overgrootte belangstelling. Gedurende 1933 werden door den bibliothecaris niet minder dan 352 pakken, inhoudend 533 boeken geëxpedieerd. Het aantal verzonden verzoeken om terugzending bedroeg 95. Er werden in 1933 geen nieuwe werken aangekocht, wel echter werd ons door een der leden een serie hoeken cadeau gedaan, waardoor wij van een 12-tal werken duplicaten hebben verkregen.

Een woord van dank aan de edelmoedige geefster is hier zeker op zijn plaats.

Gaan wij thans over tot een kort overzicht van hetgeen er het afgelopen jaar alzoo op succulentengebied het licht zag. De heer W. W d e W o l f schreef in opdracht van de fa. A. Z w a a n Jr., N.V. te Enkhuizen een „Handleiding voor Amateur-kweekers”. Het boekje „Cactussen en hunne verzorging“ uitgave Zaadnoordijk te Groningen, beleefde in den loop van het jaar den 5den druk. Het bekende weekblad „Floralia” gaf weer een speciaal vetplantennummer uit, dat ditmaal bijzonder geslaagd was.

Verder verscheen van de hand van F. C. J. Z e i j l e m a k e r het werkje „Beknopte Cactus-botanie” (uitg. J. v. D r u t e n, Utrecht).

De Deutsche succulentenliteratuur werd met verscheidene belangrijke uitgaven verrijkt, waarvan wij willen noemen: H. J a c o h s e n, „Die Sukkulanten” (Verlag P a u l P a r e y, Berlin). E r i c h W e r d e r m a n n „Brasilien und seine Säulen-Kakteen” (Verlag J. N e u m a n n, Neudamm). Verder eenige nieuwe mappen van het onvolprezen plaatwerk „Blühende Kakteen und andere sukkulente Pflanzen”, samengesteld door E. W e r d e r m a n n (Verlag N e u m a n n, Neudamm). In Amerika verscheen op het einde van het jaar een zeer belangrijk werk over de *Stapeliagroep* („The Stapelieae”, door A. W h i t e en B o y d S l o a n e). Tot zoover ons literatuurpraatje.

Wat betreft onze betrekkingen tot onze buitenlandsche Zuster-vereeningen, zijn wij het afgelopen jaar nogal eens in correspondentie geweest met bestuursleden van de „Cactus & Succulent Society of America”, de „Cactus en Succ. Soc. of Great Britain” en de „South African Succulents Society”. Van de Secretaresse der Britsche vereeniging vindt men een Nieuwjaarswensch gepubliceerd in het Januari-nummer 1933 van „Succulenta”. Met de Secretaresse der Z.-Afrikaansche vereeniging, mevr. v a n d e r B i j l, heeft ondergeteekende nog een kort onderhoud gehad op 't station van Great Brak River (C. P.). Helaas liet het reisplan niet tot een middag de gast te zijn van mevr. v a n d e r B i j l en de leden der „S.A. S. S.”

En hiermede willen wij ons verslag besluiten. De Vereeniging staat weer aan den aanvang van een nieuw jaar. Dat dit jaar moeilijker zal zijn dan zijn voorgangers, mogen wij niet verhele. Toch is er, zooals de zaken thans staan, nog geen reden tot ernstige bezorgdheid. Maar wèl is het noodig alle zeilen bij te spannen om de Vereeniging, die ons zoo na aan het hart ligt, ook door een moeilijken tijd heen te halen. Leden, wij rekenen op U aller samenwerking tot heil van „Succulenta”!

Januari 1934.

DE SECRETARESSE.

HET LEEKENHOEKJE

*Correspondentie op deze rubriek betrekking hebbende te zenden aan:
van Ostadelaan 23, Hilversum.*

Kijken wij eens rond dan moet het opvallen, dat alles, boomen, gras, struiken, van kleur verandert. Het geheel heeft niet meer dat doodsche aanzien der voorafgaande maanden, er komt leven in de natuur, alles ademt nieuw leven. Het moet dan ook al heel raar loopen als wij dit in de komende maand niet aan onze planten kunnen zien. Overal bedrijvigheid ook onder het ongedierte, want dat herleeft ook. Het is daarom raadzaam hierop scherp toe te zien, verwaarloost men dezen raad dan kon het wel eens gebeuren, dat men daarvan den geheelen zomer de onaangename gevolgen ondervindt.

Langzamerhand kunnen met de voorjaarswerkzaamheden een aanvang maken. De vorige maand gaven wij reeds de voorbereidingen voor het verpotten. De aarde wordt aan de buitenlucht blootgesteld en zoo nu en dan eens omgeroerd waardoor wij alle bestanddeelen goed gemengd krijgen. Laten wij ons niet haasten met verpotten, de natuur is deze maand nog zoo grillig en wij hebben bij dit werk gaarne zacht weer. Maar is deze maand niet de maand van de schoonmaak, vóór de Paaschdagen moet de zaak schoon zijn en kunnen wij, na die heerlijke periode, niet het huis op stellen zetten met geknoei met aarde en wat er nog meer bij komt, en dan, een schoone huiskamer met een vuil kamerkasje, neen dat gaat niet, dus zij, die niet over een kasje buiten beschikken, aan het werk.

Wij verpotten niet alle planten. Planten die het vorige jaar een beurt gehad hebben kunt U, indien ze goed gegroeid zijn, gerust overslaan. Het eerst nemen wij de slechte groeiers van het vorige jaar onder handen. Een paar dagen voor het verpotten houden wij ze droog dan kunnen wij ze gemakkelijker bewerken, de aarde kunnen wij zonder de minste moeite tusschen de wortels weghalen als dit noodig blijkt te zijn. Planten, die verpot moeten worden omdat de pot te klein is geworden, verplanten wij liefst met kluit dan heeft het wortelgestel, dus ook de groei, er het minst onder te lijden. Het is zaak de wortels zoo min mogelijk te beschadigen. Heeft men een plant, waarvan het wortelgestel den geheelen pot vult, ja de wortels stijf tegen den wand gedrukt zitten, dan blijft er niets anders over dan het stukslaan van den pot. Dit geschiedt met de noodige voorzichtigheid zoodat de potscherven niet in het wortelgestel dringen. Verdroogde of rottende worteldeelen worden verwijderd. De won-

den, die door het wegsnijden ontstaan, moeten eerst een paar dagen opdrogen alvorens de plant weer opgepot kan worden.

Voor het oppotten gebruiken wij goed met water doortrokken potten een maat grooter dan de oude pot.

De oude aarde bewaren wij om ze later weer met nieuwe aarde te kunnen vermengen. Voorloopig stellen wij haar goed aan de buitenlucht bloot. Heeft ze een blauwachtige grijs witte kleur dan kunt U er verzekerd van zijn dat ze niet meer te gebruiken is.

Het verpotten is routinewerk. Den eersten keer zal het U niet handig afgaan maar dat leert wel. Als men na een verpotdag een geheel avond bezig is om doorns uit de vingers te halen dan gaat men wel middelen verzinnen om dit ongemak te voorkomen. Gebruikt U maar geen handschoenen want dan is de ellende niet te overzien. Planten met haakdoorns blijven daar in hangen met het gevolg, dat men den kostbaren tijd kan verprutsen om de planten weer los te krijgen.

Opuntia's pakt men met een stuk grauw papier aan dan is men gevrijwaard dat de kleine doorns (glochiden) bij bosjes in Uw vel blijven zitten, waarvan bij verwijdering vele doorntjes afbreken, waardoor U een gevoel krijgt of U langs een brandnetel hebt gestreken. Planten met haakdoorns zouden op dezelfde manier behandeld kunnen worden.

Wij verplanten natuurlijk plant voor plant en zorgen er voor dat het etiket niet verloren gaat. Slaan wij eerst alle te verpotten planten uit den pot, dan moeten wij ook zorgen dat ze dien dag weer in een anderen pot komen. Een visite van eenige uren en daar ligt de boel er rest dan niets anders dan tot in het holst van den nacht aan het werk te blijven, of het oppotten uit te stellen tot een volgende keer maar tot wanneer. Daar worden de planten niet beter van.

U vergeet niet onder in den pot een potscherf te leggen met den bollen kant naar boven. Dit is noodig om het verstopt geraken van het gaatje in den pot te voorkomen en het is zoo gemakkelijk als wij een plant uit den pot willen hebben. Met een pennetje drukken wij tegen deze scherf die op haar beurt de potkluft omhoog drukt.

Planten die verpot zijn houden wij voorloopig uit de zon en geven wij weinig water, ze moeten zich eerst weer herstellen.

Voor verpotten komen nu niet in aanmerking de zoogenaamde roegbloeiërs, zooals: Echinocactus minusculus, rankende Cereussen, Phyllo's en Echinopsissen, die reeds knoppen hebben.

Nu rest ons nog de behandeling van het zaaien. Elders in dit

blad zult LI een verslag van een lezing aantreffen. veel is hieraan niet toe te voegen.

Het zaaien in medicijnfleschjes of weckglazen is te probeeren. Vullen met vochtige aarde. daarna zaad uitstrooien en dan hermetisch afsluiten. Plaatst dan de fleschjes of glazen in de buurt van een verwarming en in korten tijd zult LI zich kunnen verheugen over het bezit van kiemplantjes. zijn deze plantjes groot genoeg. dan slaan wij het fleschje voorzichtig stuk en plaatsen de planten in potjes.

De Heer B a l j e u te Honselersdijk schrijft dat men bij zaaiing van enige korrels zaad. doch van meerdere soorten de zaden het best kan uitzaaien in kleine potten, die dan in een kist met vochtig zand worden geplaatst. De potjes zijn te nummeren, men houdt aantekening wat men in de potjes zaait. waardoor het nimmer kan voorkomen dat men niet weet wat er opkomt.

HET ZAAIEN VAN SUCCULENTEN.

In het verslag van de Kringvergadering d.d. 16-2-'34 van den Kring „t Gooi”, treffen wij het volgende aan over bovenstaand onderwerp.

De secretaris, de Heer W. C h. B e e k m a n schrijft:

„De inleider begint de clementie der aanwezigen in te roepen, hij hoopt hen niet teleurstellen, maar allicht wordt er iets vergeten wat men juist gaarne wil weten. Dan stelt hij de vraag:

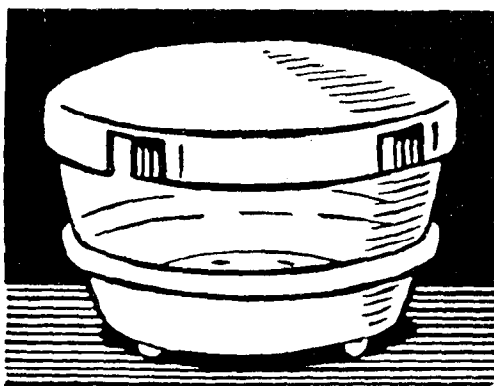
Waarom zaaien wij Succulenten? Wij kunnen ze zó gemakkelijk uit stek kweken, alleen die planten, die niet gemakkelijk stekken voortbrengen, zouden wij kunnen zaaien. Maar dit is toch werkelijk de reden niet. Wij zaaien omdat zaailingen bijna altijd gezonder zijn, vlugger groeien en van langeren levensduur zijn dan planten verkregen door stekken.

Wat hebben wij noodig voor uitzaaien? Veel vrijen tijd. veel geduld. een zaaipan, aarde, zaad en desgewenscht een bodemverwarmingsinrichting.

Iemand, die niet over voldoende vrijen tijd beschikt, raad ik het zaaien af. want teleurstellingen zullen zijn deel zijn. Komt het er niet op aan of er b.v. van de 100 zaden 2 planten goed terecht komen, gā dan gerust Uw gang, maar de methode is het niet. Men moet eigenlijk elk uur van den dag het zaaisel kunnen controleeren. Het is iemand, die veel afwezig is. niet mogelijk te zorgen, dat de aarde

niet uitdroogt. Bij het van huis gaan is het triestig weer, de aarde is nog voldoende vochtig, men giet dus niet. Na eenige uren breekt de zon door en blijft den geheelen dag schijnen en ziet de aarde droogt abnormaal snel uit, vooral als onder de zaaipan nog verwarming is aangebracht. Nu kunt U natuurlijk een der huisgenooten de noodige aanwijzingen geven, maar die wagen er zich niet aan want als de zaak mislukt dan hebben zij het natuurlijk gedaan. Zoo zijn er verschillende omstandigheden, die een zaaing kunnen doen mislukken als men niet tijdig kan ingrijpen.

Geduld is een tweede vereischte. Er zijn zaden, die binnen 24

„Calumor-schaal“.

uren kiemen maar er zijn er ook die hiervoor 3 maanden ja soms jaren noodig hebben. Met de laatste soorten wordt het geduld wel op de proef gesteld.

Een zaaipan is onmisbaar. Het eenvoudigste en het goedkoopste is een bloempot. Men neemt een groot soort bloempot, verwijdert er een stuk van en men heeft een zaaipan, rond model. Wil men zich de moeite besparen om een bloempot aldus te bewerken dan zijn voor een luttel bedrag zaaipannen in den handel verkrijgbaar. Te bekomen zijn ronde en rechthoekige modellen. Ik geef de voorkeur aan het rechthoekige model, omdat dit model gemakkelijker te bewerken is met het oog op eventueel aan te brengen bodemverwarming.

In Duitschland vooral worden voor uitzaaien veelvuldig „Calumorschalen“ gebruikt. Deze zijn voor kamercultuur gemakkelijk en zindelijk.

Deze schaal is geheel van glas. De deksel rust op een rand en is zoodoende draaibaar om het onderstuk. De uitsparingen in de ran-

den van onderstuk en deksel, kunnen dus geheel gesloten en op verschillende afstanden geopend worden. De deksel wordt uitgevoerd van gewoon glas en van melkglas.

Het aardmengsel bestaat uit tuinaarde vermengd met zand.

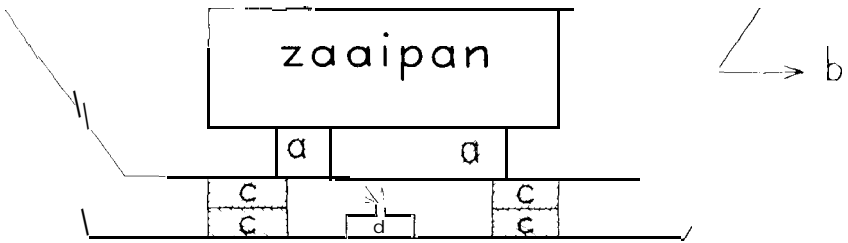
Het zaad is een kwestie van vertrouwen. Het is niet zoo gemakkelijk zuiver zaad te bekomen, vooral niet van Mamillaria's. Rij Echinocactussen, Aloe's en Stapelia's gaat dit gemakkelijker. Doordat meerdere planten van een soort tegelijk blowen, komt zoo vaak kruisbestuiving voor. Van zuiver zand beleeft men meer plezier dan van zaad door kruising verkregen. Wil men zelf zuiver zaad winnen, dan moet de bloeiende plant zoover mogelijk van de andere planten verwijderd gehouden worden, zoodat niet aan te nemen is, dat zij door insecten bezocht is, die van verwante planten komen en stuifmeel medebrengen. Het zekerste is, de plant, waarvan men zaad wil winnen onder een fijn netwerk te plaatsen, van dat de knoppen opengaan tot het verwelken der bloemen. De bevruchting geschiedt met een penseel, bij dagbloeiers op het heetst van den dag, bij nachtbloeiers wanneer de bloem haar hoogtepunt bereikt heeft, dus geheel geopend is.

Een inrichting voor bodemverwarming is niet strikt noodzakelijk maar gemakkelijk, vooral in een wisselvallig klimaat als het onze en dan ligt het er maar aan, wanneer men denkt te gaan zaaien. Als het zaad in huis is popelt men al om aan den slag te gaan, al is het Februari. Nu zulke ongeduldige klanten zullen wij den weg wijzen. Het is een feit, dat hoe vroeger men begint, hoe sterker de zaailingen tegen den winter zijn waardoor zekerheid bestaat, dat ze goed den winter doorkomen.

Een kasbezitter kan desnoods het geheele jaar zaaien, verwarming is steeds bij de hand, maar nu binnenshuis. Tegenwoordig zijn de bezwaren niet zo erg groot, zonder gevaar en smeerboel is zoo'n inrichting dag en nacht te verwarmen (zie bldz. 25. Februari-nummer). Gesteld, dat wij een rechthoekige zaaipan gekocht hebben. Wij maken daaromheen een kistje, waarin de pan nauwsluitend past om warmteverlies te voorkomen. Aan de bovenkant brengen wij een paar centimeter van den rand ten paar latjes aan, waarop de pan kan rusten en de ruimte onder de zaaipan is ons verwarmingslokaal.

In dit verwarmingslokaal brengen wij 4 kooldraadlampen aan, die in serie geschakeld zijn. De toevoerleiding wordt voorzien van een 4-wegschakelaar en zoo kunnen wij, naar gelang wij meer verwarming wenschen een of meerdere lampen uitschakelen.

Een andere verwarming is met warm water (zie afb. 1). Zaaipan rust op 2 steenen (a), die geplaatst zijn in een bak (b). In de bak wordt water gegoten totdat de zaaipan ongeveer 1 c.M. met den bodem in 't water staat. Bak (b) rust op 4 platliggende klinkers (c). Tusschen deze klinkers plaats men een waxine- of spirituslichtje (d). Een derde inrichting is een combinatie van zaaibak met bodemverwarming (zie afb. 2).

Afb 1

Hebben wij nu alles in gereedheid gebracht dan kunnen wij gaan zaaien, als tenminste het warme weder zijn intrede wil doen. Wij nemen aan dat wij zonder kunstgrepen gaan zaaien, dus tegen einde April.

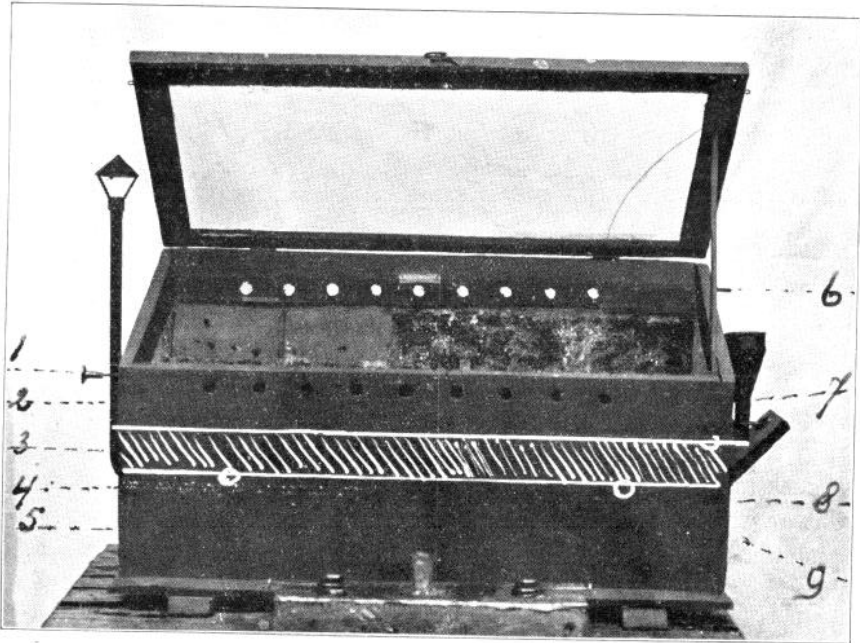
De zaaipan wordt gevuld met de voorgeschreven aarde tot op een 2 c.M. van den rand. Een der oudste specialisten op het gebied van cactuskweken, Dr. R o t h e r, geeft als middel, om te voorkomen dat ongedierte of algen kunnen optreden, het verhitten der aarde. Hierdoor worden echter alle bacteriën gedood. Voor het groeien zijn echter bacteriën noodig en de verhitte aarde is futloos geworden. De zaden zullen er wel in kiemen maar er in groeien doen ze in geen geval, dus moeten wij na het kiemen direct gaan verspenen.

Als de zaaipan gevuld is drukken wij de aarde een beetje aan b.v. met een lucifersdoosje, hiermede kunnen wij gemakkelijk in alle hoeken komen. Daarna wordt het zaad uitgestrooid.

Bij de keuze van het zaad dient men voorzichtig te zijn. Men kiest zaden die ongeveer gelijktijdig kiemen als men tenminste meer dan één soort in een zaaipan uitzaait. Voor een liefhebber heeft het geen zin groote partijen van één soort uit te zaaien, 5 korrels lijkt mij wel voldoende. Bij gelijktijdig zaaien van meer dan één soort in een zaaipan wordt van te voren de oppervlakte in vakjes verdeeld, door middel van reepjes glas of hout.

Een zeer geduldige liefhebber legt nu netjes de zaden op regel, de ongeduldige strooit het maar uit. In ieder vakje wordt een ken-teeken geplaatst, zoodat men later weet wat er gezaaid is. Nadat de zaden zijn uitgelegd worden zij met een laagje aarde of zand bedekt. Dit laagje is niet dikker dan de zaden dik zijn. Heel fijn zaad wordt gewoon op de aarde uitgestrooid en dan zacht in de aarde gedrukt. Het gebruik van zand is aan te bevelen omdat de algen hierin minder

Atb. 2.

- Zaai-bak. N°. 1 en 6 voor de lucht-gaten.
 2. Schoorsteen.
 3. Zinken waterreservoir.
 4. Koperen pijpje, verlenging van den schoorsteen.
 5. Onderbak, welke reikt tot bovenkant waterreservoir.
 7. Trechter.
 8. IJzeren pen.
 9. Opening voor plaatsing van het lampje.

optreden. Voor een gemakkelijke bewerking hebben wij een droog aardmengsel gebruikt. Nu moeten wij zien het geheel goed vochtig te krijgen. Gaan wij de aarde begieten, dan loopen wij de kans, dat met het gietwater de zaden wegspoelen. Wij nemen daarom een

bakje met lauw water en plaatsen daar de zaaipan in. Is het geheel doortrokken met water, hetgeen aan de oppervlakte duidelijk zichtbaar wordt, dan dekken wij de zaaipan rief met een ruit, die van tevoren wit gemaakt is. De ruit moet de zaaipan volkomen afdekken en afsluiten, er mag dus geen luchttoevoer zijn. Nu wordt de inrichting heerlijk warm, doch beschaduwd, opgesteld.

Door het afgesloten zijn van de zaaipan en de warme omgeving, waarbij nog komt de vochtige grond ontstaan er een vochtigwarme lucht onder de dekruit, hetgeen het kiemen zeer bevordert. De aarde wordt goed vochtig gehouden en nu wachten wij maar totdat de kiemplantjes zich vertoonen. Worden de kiemplantjes zichtbaar, dan eerst laten wij frissche lucht toe. Laat men dit achterwege dan worden de kiemplantjes spichtig. Het zal LI nu duidelijk zijn waarom men zaden moet uitzaaien, die gelijktijdig kiemen. Doet men dit niet, dan moet voor de eerste kiemplantjes lucht toegevoerd worden, terwijl voor de later kiemende zaden de zaaipan gesloten moet blijven. Bij zaaiing van veel zaden van één soort, die dan uitgestrooid worden, zal het voorkomen, dat men veel plantjes bij elkaar heeft staan. Het is nu zaak toe te zien dat tusschen deze plantjes geen plantjes langs den grond liggen. Verwijder deze direct want ze zijn gedoemd weg te rotten door de vochtigheid van den grond. Gedurende dit proces tasten ze de andere plantjes aan. Het verdient aanbeveling, dat de zaaipan hellend wordt geplaatst. Door het in den beginne gesloten houden van de zaaipan zet zich waterdamp tegen de dekruit uit af en gaat als druppels aan de ruit hangen om daarna op de aarde te vallen. Hiervan is men gevrijwaard door het gebruik van een „Calumet“ schaal, daar de dekruit hiervan gebogen is. Deze druppels veroorzaken een harde hovenkorst met het gevolg dat het zaad niet kan opstaan omdat de jonge plantjes zich niet door deze korst kunnen heenwerken. Bij het ontstaan van zoo'n korst moet deze verwijderd worden. Haalt men deze korst er zonder meer af, dan kan men wel op de kiemplantjes wachten, maar men zal ze niet zien verschijnen. Verwijdert men deze korst dan gaat er ook nog eenige aarde mede en aangezien de zaden aan de oppervlakte der aarde zitten, is het niet uitgesloten, dat men met de korst ook de zaden verwijderd. De harde korst wordt met een puntig houtje eerst verbrokeld, hetgeen in den regel al voldoende is. In ieder geval heeft men nauwlettend toe te zien wat men verwijderd desnoods met een vergrootglas.

Kiemplantjes worden langzamerhand aan meer licht gewend en na

verloop van enigere tijd in de volle zon geplaatst. Eerst laten wij de wit gemaakte ruit nog dienst doen, maar toch niet te lang. Vocht is natuurlijk een eerste vereischte voor de zaailingen. U dient er echter om te denken, dat zaailingen zwak zijn, zoodat wij de plantjes niet eerst begieten en dan in de zon plaatsen want dan gaan ze verloren.

Na verloop van een week of zes kunnen de zaailingen verspeend worden, wij kunnen daar voor nog hetzelfde grondmengsel gebruiken. Het verspenen kan dan in den loop van den zomer nog eens herhaald worden, waarbij dan gebruik gemaakt kan worden van een voedzamer grond,

Spr. wees er tenslotte nog op, dat men veel meer voldoening heeft van enkele, door zichzelf uit zaad gewonnen planten, dan van een groote collectie gekochte of op andere wijze verkregen planten, welke vaak nog zoo zijn opgesteld, dat men de planten nauwelijks kan onderscheiden.

Teneinde de liefhebberij van zaaien aan te wakkeren, stelde de spreker zaden voor de aanwezigen gratis beschikbaar, van welk aanbod dankbaar gebruik werd gemaakt. Het gesproken woord werd door teekeningen verduidelijkt.

De inleider heeft zich op uitnemende wijze van zijn taak gekweten; het was een zeer *leerzaam, populair* en tevens *geestig betoog*.

NIEUWE LITERATUUR.

Alain White & Boyd L. Sloane. THE STAPELIEAE

An Introduction to the Study of this Tribe of the Asclepiadaceae. First edition printed in October, 1933. Published by A. White & Boyd Sloane, 1421. Dominion Avenue, Pasadena, California, U. S. A. — Prijs \$ 3.00.

Het was ons reeds eenigen tijd bekend, dat de heeren White en Sloane voornemens waren hun serie artikelen over de Stapelieae, gepubliceerd in „Cactus and Succulent Journal”, 1931 — 1933, in boekvorm uit te geven. Het boekwerk, dat thans voor ons ligt, kan echter allerminst als een herdruk van bedoelde artikelen reeds worden beschouwd; de oorspronkelijke tekst is grondig herzien, terwijl er verschillende hoofdstukken aan zijn toegevoegd, die eertijds niet in „C. and S. Journal” zijn verschenen. In velerlei opzichten is dit werk dan ook een verrassing voor ons.

Gezien het feit, dat Alwin Berger's monographie **Stapeliën**

und Kleinien (1910), een werk dat ook onder onze Nederlandsche liefhebbers welbekend is, door de talrijke nieuwe vondsten, die in de laatste decennia werden gedaan — wij denken hierbij aan de vruchtbare botanische omzwervingen van Mr. N. S. Pillans, wijlen Dr. R. Marloth, Prof. Kurt Dinter — reeds lang niet meer compleet is, was de behoefte ontstaan aan een nieuwe bewerking van deze in verschillende opzichten zoo belangwekkende plantengroep. De voortreffelijke bijdragen tot de kennis der Stapelieae van Dr. N. E. Brown, gepubliceerd in „Flora of Tropical Africa” (1904) en „Flora Capensis” (1909) willen wij hier volledigheidshalve nog vermelden, doch kunnen haar verder gevoegelijk buiten beschouwing laten, aangezien ze door haar zuiver wetenschappelijke bewerking buiten het bereik vallen van den gewonen liefhebber.

Met groote voldoening kunnen wij dan ook de gezamenlijke arbeid van deze beide Amerikanen aankondigen. Al is het boek in de eerste plaats voor den liefhebber bestemd, zoo zal toch de botanicus het naar waarde weten te schatten.

Het grootste en belangrijkste gedeelte van het boek wordt ingenomen door een beschrijving van de geslachten en soorten (*Caralluma*, *Stapelia*, *Duvalia*, *Piранthus*, *Huernia*, *Diplocyatha*, *Echidnopsis*, *Trichocaulon*, *Hoodia*, *Tavaresia* en nog een paar kleine, minder bekende genera). De beschrijvingen zijn zoo beknopt mogelijk gehouden, zonder dat daarbij aan de duidelijkheid afbreuk is gedaan. De schrijvers verstaan de kunst de bijzondere kenmerken van de plant naar voren te halen. Verder laten zij de afbeeldingen spreken. De doorsneë liefhebber zal liever een plant determineeren aan de hand van een goede afbeelding, dan van een uitgebreide botanische beschrijving. De schrijvers hebben dit ook ingezien; de in dit werk bijeengebrachte collectie photo's is in één woord schitterend. Als een bijzonderheid zij vermeld, dat er zich onder de verschillende Stapelieae-afbeeldingen ettelijke reproducties bevinden van teekeningen uit beroemde botanische plaatwerken, zooals Hooker's „*Icones Plantarum*” en „*Curtis's Botanical Magazine*” en verder uit Francis Masson's boek „*Stapelieae Novae*” (London, 1796).

Van den verderen inhoud van het boek noemen wij in de eerste plaats de inleiding, waarin de aandacht van den lezer wordt gevraagd voor de zoo gecompliceerde bloemstructuur en de eigenaardige bestuivingsinrichting, waardoor deze wondere planten gekenmerkt zijn, de verschillende stamvormen, het uiterlijk van de zaai-

lingen, de vruchten en zaden (vruchtpluis!). Kortom alles, wat den liefhebber en vakman maar belang kan inboezemen, e.e.a. verduidelijkt door photo's en teekeningen. De „Chronological Notes”, een hoofdstuk, dat hierop volgt, geeft een interessant overzicht van de plantkundigen, die op eenigerlei wijze tot de kennis der Stapelieae hebben bijgedragen. De rij opent met onzen landgenoot J u s t u s H e u r n i l i s, die in het jaar 1624 een uitstapje naar den Tafelberg heeft gemaakt en aan wien wij de eerste afbeelding van een *Stapelia* te danken hebben, en eindigt met H e r b e r t L a n g¹⁾, die in 1930 tezamen met Mr. A. S. V e r n a y een zeer succesvolle expeditie naar de Kalahari heeft ondernomen, waarop o.a. een nieuwe *Caraluma*-soort werd ontdekt (*C. Langii*). Naar aanleiding van dit hoofdstuk moeten wij er de schrijvers op wijzen, dat A l w i n B e r g e r geen recht had op den professorstitel. Dan krijgen we een hoofdstuk over de cultuur, waarin de schrijvers tal van waardevolle aanwijzingen geven omtrent stekken, zaaien, enten en de bestrijding van dierlijke en plantaardige belagers. Wat de standplaats betreft, wordt buitencultuur geprefereerd, men verliese daarbij echter niet uit het oog, dat dit enkel voor Californië en andere warme gewesten geldt. Op het beschrijvend gedeelte volgen met minder dan zes ahangsels, waarvan A en B voor den Nederlandschen lezer van bijzonder belang zijn. A geeft een levensbeschrijving van J u s t u s H e u r n i l i s, waarvan men de Nederl. vertaling in den vorigen jaargang van „Succulenta” vindt gepubliceerd (zie April-no. 1933), terwijl appendix B over de Stapelieae van N i c o l a a s W i t s e n en P a u l H e r m a n n handelt, geïllustreerd met portretten van W i t s e n en J a n B u r m a n en reproducties van een paar bladz. uit B u r m a n 's „Decades” (1738). Het werk wordt besloten met een drietal handige registers, t.w. van de botanische namen, de synoniemen en hybriden, en de in het boek besproken of enkel genoemde plantkundigen, botanische instellingen e.d., waarbij onze Vereeniging niet is vergeten. Achterin een uitklapbare kaart van het verbreidingsgebied der verschillende genera, waaruit deze plantengroep bestaat. De bekende Amerikaanse deskundige op succulentengebied, J a m e s W e s t, schreef een voorwoord voor dit werk en schonk den schrijvers een heel merkwaardige antieke Kerstkaart, die men als frontispies vindt afgedrukt.

¹⁾ Een natuurkundige en zeldzaam kundig photograaf; zijn photo's van planten en wilde dieren zijn ongeëvenaard! Is thans verbonden aan het Transvaal Museum te Pretoria.

De uitvoering van het boek is keurig, om niet te zeggen luxueus: de afbeeldingen komen op het zware kunstdrukpapier uitstekend tot haar recht. De druk is onberispelijk. Het werk, dat een kloek formaat heeft, is gebonden in een eenvoudigen, smaakvollen band (zwart, met titel etc. in zilver), het geheel is gehuld in een zilverkleurigen omslag.

Alles bijeen neemt dit boek door zijn rijken, ongemeen gevarieerden inhoud een aparte plaats in de literatuur in. Den heeren *White* en *Sloane* maken wij gaarne ons compliment over het product hunner samenwerking. Dit werk is wel bijzonder verdienstelijk als men weet, dat de schrijvers geen botanici zijn, destijds als gewone liefhebbers zijn begonnen, doch zich in den loop der jaren door nauwgezette studie en waarneming een zeer grootte kennis der *Stapeliaceae* hebben weten eigen te maken, die men thans in „*The Stapeliaceae*” vindt vastgelegd.

Wij wenschen het boek in veler handen.

M. KARSTEN.

DERDE NATIONALE CACTUSTENTOONSTELLING.

De Kring 's-Gravenhage maakt bekend, dat ter eere van het vijftien-jarig bestaan van de Vereeniging *Succulenta de Kring 's-Gravenhage*, een Cactustentoonstelling zal houden op 15, 16 en 17 Juni a.s., in de groote zaal van *Pulchri Studio*, Lange Voorhout, Den Haag.

Evenals op de beide vorige tentoonstellingen in 1924 en in 1929, bestaat ook nu weer gelegenheid voor alle leden der Vereeniging, tot het insturen van Succulenten.

Inlichtingen verstrekt het Secretariaat van den Kring.

PRIJSCOURANTEN.

R. Graessner, Perleberg zond een niet geïll. prijscourant van *Cactus-* en andere succulentenzaden.

Kakteen-Haage 1934. Deze prijscourant der bekende *fa. Fried. Ad. Haage Jr.*, Eriert brengt elk jaar wat nieuws en wat moois. Op de voorzijde van den omslag ditmaal een kleurplaat van *Cereus flagelliformis*, en op de achterzijde drie aff. van *Mamm. melaleuca*, *Echinopsis valida* en *Bryophyllum tubiflorum*, alle in volien bloei. Verder zijn tusschen de tekst niet minder dan 181 afbeeldingen ingestrooid. Welk een verschil bij de prijscouranten van 30 jaar geleden, toen nog slechts met een enkele, minder duidelijke houtsnede verlucht. Toen ook nog

geen rijk geill. handboeken zooals tegenwoordig, zoodat wij alle wijsheid uit de prijscouranten moesten putten. Werkelijk, de hedendaagsche liefhebbers worden wel verwend!

G. D. D.

BOEKBESPREKING

Blühende Kakteen und andere Sukkulente Pflanzen. Herausgegeben von Prof. Dr. E. Werdermann. Verlag J. Neumann, Neudamm und Berlin.

Map 17 met pl. 65—68 verscheen op 15 Oct., map 18 met pl. 69—72 op 15 Dec. 1933. Al deze 8 platen zijn vervaardigd naar foto's welke Prof. W. voorjaar '33 op de natuurlijke standplaatsen heeft opgenomen. Zulke afbeeldingen hebben voor ons meer waarde dan foto's van gekweekte planten; men krijgt een beter voorstelling van den machtigen groei en het imponeerend uiterlijk de Cactussen. Achtereenvolgens worden afgebeeld: 65 *Cephalocereus senilis*, 66 *Pilocereus polylophus*, 67 *Trichocereus huascha*, 68 *Tr. Spachianus*, 69 *E. cereus De Laetii*, 70 *Lemaireocereus marginatus*, 71 *Escontria chiotilla*, 72 *Ferocactus pilosus*.

Als altijd is de tekst zeer nauwkeurig verzorgd en geeft vele bijzonderheden over de afgebeelde planten. Zoo men weet bedraagt de prijs der elk jaar verschijnende 6 mappen elk van 4 platen 24 M.

G. D. D.

Aan onze leden in Oost- en West-Indië.

BELANGRIJK!

Door ons is besloten voor de in onze Koloniën woonachtige leden de contributie weer op **minim. f 3,— (zegge drie gulden)** per jaar terug te brengen, met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1934.

„SUCCULENTA” zal hun in den vervolge *per zeepost* worden gezonden. Voor het overige buitenland blijft de contributie f 4.—

*Namens het Hoofdbestuur der N. V. o. V.
„SUCCULENTA”.*

M. C. KARSTEN, *Secretaresse.*

VOORLOOPIG VERSLAG DER ALGEM. VERGADERING, GEHOUDEN OP ZATERDAG 27 JANUARI 1934 TE UTRECHT, GEBOUW VOOR K. EN W.

Daar gebrek aan de noodige plaatsruimte ons nitt toelaat een volledig verslag der laatstgehouden Jaarvergadering nog in dit nummer op te nemen, willen we voor heden met een kort uittreksel volstaan.

De notulen van jaarvergadering 1933, waarvan door de secretaresse voorlezing werd gedaan, ontlokten zeer langdurige discussies.

voornamelijk inzake de op de vergadering in het leven geroepen reorganisatie-commissie.

Het jaarverslag der secretaresse werd behoudens een bepaalde passage, die op verzoek der Haarlemsche en Amsterdamsche afvaardigden werd geschrapt, door de vergadering goedgekeurd.

De vergadering hechte haar goedkeuring aan de rekening en verantwoording van den Penningmeester plus begrooting 1934.

Aangezien er geen opgaven van candidaten ingekomen waren, hoefde de verkiezing van twee bestuursleden, wegens periodiek aftreden van de H. H. Ch r. de R i n g h en J. M. v a n den H o u t e n, niet door te gaan. Beide heeren werden alzoo bij acclamatie verkozen.

Als leden der Kascommissie werden voorgedragen en benoemd de dames B e c h t. C o h e n en v a n d e n T h o o r n, alle te 's-Gravenhage.

Van t i c ingediende voorstellen werd dat van het Hoofdbestuur om in den vervolge geen Kringverslagen meer in het Maandblad op te nemen, niet aangenomen, verder werd door de vergadering instemming betuigd met het voorstel van Kring „Het Gooi” om het jaarverlag en het verslag der jaarvergadering uiterlijk in het Maartnummer te publiceeren. Het voorstel van Kring „Haarlem en Omstreken” om gelden beschikbaar te stellen voor bovengenoemde reorganisatie-commissie werd na gehouden stemming aangenomen.

Wat de Zomervergadering betreft, werd besloten deze dit jaar te s-Gi a v e n h a g e te houden (Hemelvaartsdag).

Een meer gedetailleerd verslag der Jaarvergadering wordt in het e.v. nummer opgenomen.

DE SECRETARESSE

INHOUD Iets over impoiten. — Vorst Joseph Salm-Reifferscheid-Dyck. — Pelecypora Asselliformis. — Jaarverslag 1931. — Het Leekenhoekje. — Het zaaien van Succulenten. — Nieuwe Literatuur — Derde Nationale Cactus-tentoonstelling — Prijscouranten — Roekbespreking. — Aan onze leden in Oosten West-Indië — Voorloopig Verslag der Alg. Vergadering, gehouden op Zaterdag 27 Januari 1934 te Utrecht. Gebouw voor K. en W. — Bijlage: Bloemen en Plantenweelde in Huis en Tuin.
